

Vzor citace:

Zbíral, R.: Přenos pravomocí členských států na Evropskou unii: cesta bez zpátečního lístku? Praha: Leges, 2013, 224 s.

Recenzovali:

doc. JUDr. Michal Bartoň, Ph.D. (Právnická fakulta Univerzity Palackého)

doc. JUDr. Jan Kysela, Ph.D. (Právnická fakulta Univerzity Karlovy)

JUDr. Jan Mališ, Ph.D. (Ústav státu a práva AV ČR)

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Zbíral, Robert

Přenos pravomocí členských států na Evropskou unii: cesta bez zpátečního lístku? / Robert

Zbíral. – Vyd. 1. – Praha: Leges, 2013. – 224 s. – (Teoretik)

Anglické resumé

ISBN 978-80-87576-72-4 (brož.)

321.014 * 321.011.7 * (4)

– Evropská unie

– delegování pravomocí – země Evropské unie

– víceúrovňové vládnutí – země Evropské unie

– monografie

321 – Politologie [15]

Monografie byla vydána s laskavou podporou projektů „Podpora vytváření excelentních výzkumných týmů a intersektorální mobility na Univerzitě Palackého v Olomouci“ (OPVK) a „Vliv práva EU na národní právní řády: srovnání situace v ČR a SR“ (GAČR).

Vydalo Nakladatelství Leges, s. r. o., Lublaňská 4/61, Praha 2,
v roce 2013 jako svou 173. publikaci.

Edice Teoretik

Vydání první

Návrh obálky Michaela Vydrová

Redakce Michaela Jartymová

Sazba Gradis

Tisk PBtisk, a. s., Příbram

www.leges.cz

© Robert Zbíral, 2013

ISBN 978-80-87576-72-4

Obsah

1 Úvod	11
2 Vymezení pojmu pravomoc a obsahu zpětného přenosu	14
2.1 Pojem pravomoc ve světle integračního procesu	14
2.1.1 Kompetenční norma v teorii práva	14
2.1.2 Pojem pravomocí ve zřizovacích smlouvách Evropské unie	16
2.1.3 Pojem pravomocí v čl. 10a Ústavy České republiky	18
2.2 Teoretický rámec zpětného přenosu	22
3 Charakter přenosu pravomocí členských států na Evropskou unii	31
3.1 Dotčení suverenity a možnost přenosu pravomocí na mezinárodní úrovni	31
3.2 Charakter přenosu pravomocí na Evropskou unii prizmatem ústavního práva členských zemí: komparativní pohled	35
3.2.1 Druhy a podmínky přenosu pravomocí v „evropských“ klauzulích ústav	35
3.2.2 Podmínky a limity přenosu pravomocí v judikatuře vybraných nejvyšších soudů členských států	49
3.2.3 Pojetí přenosu pravomocí v českém ústavním právu	58
3.3 Vnímání přenosu pravomocí prizmatem unijního práva	64
3.4 Charakter přenosu pravomocí na Evropskou unii: střet nebo soulad národních ústavních úprav s právním řádem Evropské unie?	72
4 Částečné zpětvzetí pravomocí Evropské unie	82
4.1 Jednostranné zpětvzetí pravomocí	82
4.2 Souhlasné zpětvzetí části pravomocí	85
4.2.1 Zpětvzetí pravomocí cestou změn primárního práva	86
4.2.2 Zpětvzetí pravomocí na základě změn sekundárního práva	93
4.3 Význam rozhodovacích mechanismů pro zpětný přenos pravomocí	104
4.3.1 Teoretická východiska pro posuzování obtížnosti rozhodování o zpětvzetí pravomocí na úrovni Evropské unie	104
4.3.2 Rozhodování o zpětvzetí pravomocí v praxi: případová studie reformem společné zemědělské politiky	107

4.3.3	Faktory naplnění podmínek společné rozhodovací pasti ...	115
4.4	Cesty k častější aplikaci částečného zpětného přenosu pravomocí?	117
5	Úplné zpětvětzení pravomocí členským státem (vystoupení z Evropské unie)	121
5.1	Relevance vystoupení z Evropské unie	121
5.2	Teoretické modely podoby výstupní klauzule v mezinárodních smlouvách	125
5.3	Historický exkurz: vystoupení z Evropské unie dle právního stavu před platností Lisabonské smlouvy	127
5.4	Cesta k výstupní klauzuli v čl. 50 L-SEU	130
5.5	Analýza čl. 50 L-SEU: nedokonale úprava pro vyřícenou situaci?	134
5.6	Závěr: hledání ideální výstupní klauzule pro Evropskou unii	138
6	Procesní podmínky zpětného přenosu v ústavním právu členských zemí s důrazem na Českou republiku	143
6.1	Částečné zpětvětzení pravomocí	143
6.1.1	Zrušení sekundárního práva	143
6.1.2	Zpětvětzení formou změn primárního práva	144
6.2	Úplné zpětvětzení pravomocí	146
7	Bod, z něhož není návratu? Empirická analýza hloubky přenosu pravomocí na Evropskou unii	151
7.1	Míra vlivu unijní legislativy na vnitrostátní právní řády: kvantitativní rozměr přenosu	151
7.1.1	Míra vlivu unijní legislativy na vnitrostátní právní řády: hranice 80 %	153
7.1.2	Jak přistupovat k měření vlivu Evropské unie na vnitrostátní právní řády?	154
7.1.3	Poznatky o míře vlivu unijní legislativy na vnitrostátní právní řády členských států	158
7.1.4	Vliv unijní legislativy na český právní řád	163
7.1.5	Komparace výsledků a zhodnocení rozsahu přenosu	168
7.2	Případová studie měnové unie: kvalitativní rozměr přenosu	172
7.2.1	Právní status členství v eurozóně a možnost odchodu z ní	174
7.2.2	Vystoupení z Evropské unie a (nebo) z eurozóny?	176
7.2.3	Právně-praktický rozměr dopadů opuštění eurozóny	178
7.2.4	Historické zkušenosti se vzdáním se jednotné měny	183

7.2.5	Hospodářská a měnová unie: zhodnocení rozsahu přenosu	186
8	Závěr	188
9	Citované zdroje	192
9.1	Právní předpisy	192
9.2	Soudní rozhodnutí	194
9.3	Ostatní primární zdroje	199
9.4	Sekundární zdroje	202
10	English Abstract	223